

PROJEKTY PODPOROVANÉ FONDY EU

Stanislava Šimonová

Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, ÚSII

Martin Halámka

Krajský úřad Pardubického kraje, Oddělení informatiky

Abstrakt: Po přistoupení ČR k Evropské unii všichni zainteresovaní s napětím očekávali možnost čerpání finančních prostředků z fondů EU. Na tuto skutečnost se připravovaly jak univerzity tak orgány veřejné správy. Pro zaměstnance regionálních samospráv to byla i výzva dokázat vyčerpat prostředky alokované v čase do území, a to do jisté míry v konkurenčním prostředí regionálních celků. Článek popisuje realizované projekty ve vztahu k Pardubickému kraji. Článek vznikl s podporou projektů SROP CZ.04.1.05/2.2.00.1/0194 a SROP CZ.04.1.05/2.2.00.1/0210

Abstract: After the Czech Republic became a member of the European Union, all interested parties expected the possibility of drawing finances from EU funds with suspense. Both universities and regional authorities had been getting ready for this fact. For employees of regional self-governments it was also an invitation to show their ability to draw time-allocated funds for the territory, and – to some extent – in a competitive environment within regional units. The contribution describes projects in relation to Pardubice region.

Klíčová slova: Fondy EU, Operační programy, e-Inclusion, veřejná místa přístupu k internetu.

Key words: Funds EU, Operational Programmes, e-Inclusion, public internet access points.

1. Úvod

Evropská unie věnuje více než třetinu rozpočtu na snížení rozdílů v rozvoji jednotlivých regionů a nerovností v blahobytu občanů. Prostřednictvím fondů EU přispívá Unie k rozvoji zaostávajících regionů, k restrukturalizaci průmyslových oblastí, které se ocitly v obtížné situaci, k ekonomické diverzifikaci venkovských oblastí, kde je zemědělství na ústupu, či k revitalizaci zanedbaných městských oblastí [1]. V současném programovém období 2004-06 se v ČR realizuje 16 různých programů podpory fondů EU, ve kterých celkem je k dispozici zhruba 80 mld. Kč. Programy jsou členěny do bloků – Operační programy, Programové dokumenty, Iniciativy Společenství a Fond soudržnosti. Podnikatelé, obce, kraje, neziskové organizace a další subjekty ČR mají možnost předkládat projekty v rámci systému dotačních oblastí [2]. Pardubické instituce se zapojily např. prostřednictvím programu ESPON v rámci Iniciativy Společenství (Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní) a prostřednictvím programu SROP v rámci Operačních programů (Krajský úřad Pardubického kraje [3]).

2. Programy JROP (SROP) a ESPON

Společný regionální operační program (SROP, angl. The Joint Regional Operational Programme, JROP) je souhrnným dokumentem zahrnujícím rozvojové priority. Cílem SROP je především dosažení trvalého hospodářského růstu i růstu kvality života obyvatel regionů prostřednictvím nových ekonomických aktivit s důrazem na tvorbu pracovních míst v regionálním i místním měřítku, na zlepšení kvality infrastruktury a životního prostředí, na všeobecný rozvoj lidských zdrojů a na prohlubování sociální integrace [4]. Podpora prohlubování sociální integrace koresponduje s celkovým trendem zamezování tzv. digital

devide vytvářením rovných příležitostí ve smyslu e-Inclusion [5] [6] a zároveň s prioritami prevence sociálního vyloučení v duchu Národního akčního plánu sociálního začleňování [7].

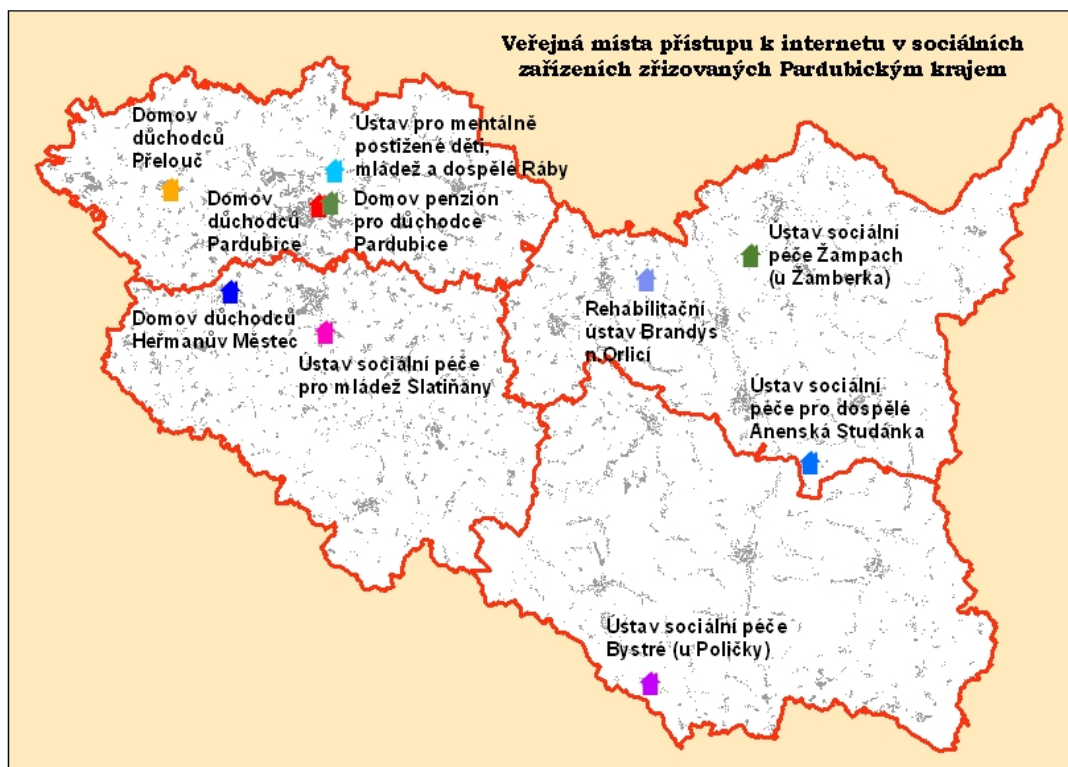
V rámci SROP Pardubický kraj navrhl a zpracovává dva zajímavé projekty. První projekt má název „Veřejná místa přístupu k internetu v Domech dětí a mládeže a Domovech dětí, zřizovaných Pardubickým krajem“. Cílem projektu bylo vybudovat veřejná místa s kvalitním přístupem k internetu v Domech dětí a mládeže a v Domovech dětí. Mezi specifické cíle projektu patří umožnění komunikace domovů dětí s okolím, umožnění dalšího vzdělávání v oblasti informačních a komunikačních technologií, realizace webových stránek s informacemi pro veřejnost, zpřístupnění internetu v rámci provozních pravidel vybraných subjektů, přístup zaměstnanců k novému informačnímu kanálu. Druhý projekt má název „Veřejná místa přístupu k internetu v sociálních zařízeních zřizovaných Pardubickým krajem“. Všeobecným cílem projektu byl rozvoj informačních a komunikačních technologií v Pardubickém kraji. Konkrétním cílem projektu je zajistit sociálním zařízením kvalitní přístup na internet. Internet budou moci využívat jak klienti zařízení, tak jejich zaměstnanci. Pro případ zájmů návštěvníků zařízení o přístup na internet (případně široké veřejnosti) bude zřízena veřejná místnost s internetem – obdoba internetové kavárny. Mezi sociální zařízení patří domovy důchodců, ústavy sociální péče a centra sociálních služeb. Výchozím stavem byla situace, kdy sociální zařízení měla připojení k internetu v různé většinou neodpovídající kvalitě. Internet byl využíván pouze zaměstnanci a pouze pro provozní účely. Podporu projektu vyjádřilo i Ministerstvo informatiky ČR [8] formou Dohody o partnerství, ve které se zavázalo k poskytování součinnosti a potřebných informací.

Program ESPON (European Spatial Planning Observation Network, Monitorovací síť pro evropské územní plánování) vznikl na základě potřeby členských států EU a Evropské komise rozšířit znalosti a rozsah výzkumu v oblasti územního rozvoje z pohledu evropské perspektivy. Jedná se o výzkumný program, který sbírá a porovnává informace o rozvojových trendech napříč Evropou, zahrnující stávající členské státy EU, Norsko, Švýcarsko, Rumunsku a Bulharsko. Program se zaměřuje na zkoumání územních dopadů sektorových politik na oblasti, jakými jsou např. zemědělství, doprava, výzkum a vývoj. Dále zkoumá vliv evropských strukturálních fondů na městské oblasti a hraje také klíčovou úlohu při formulování Evropských perspektiv územního rozvoje a vytváření vazeb mezi výzkumem a politikou územního rozvoje nové Evropy [9]. V rámci programu ESPON Fakulta ekonomicko-správní Univerzity Pardubice spolupracuje na projektu The Role and Spatial Effects of Cultural Heritage and Identity. V dalším textu se zaměříme na bližší popis projektů Pardubického kraje.

3. Projekty Pardubického kraje

Krajský úřad Pardubického kraje v rámci Společného regionálního operačního programu opatření 2.2 „Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech“ zrealizoval dva projekty, které svým dosahem reflektují evropské informační priority, kterými jsou vytváření podmínek v oblasti informační gramotnosti pro nejširší vrstvy obyvatelstva a posílení sociální soudržnosti. Nejdříve byli na jednotlivých odborech určeny osoby zodpovědné za přípravu projektů, které by mohly být přihlášeny k realizaci po zveřejnění příslušných výzev. Oddělení informatiky vytypovalo oblasti, které by bylo vhodné řešit s využitím evropských financí. V ideovém záměru byly zpracovány projekty „Internetizace malých obecních knihoven“, „Videokonference mezi pověřenými úřady v Pardubickém kraji“, „Veřejná místa přístupu k internetu v sociálních zařízeních zřizovaných Pardubickým krajem“ a „Veřejná místa přístupu k internetu v Domech dětí a mládeže a v dětských domovech zřizovaných Pardubickým krajem“. Po analýze projektů, především zohlednění možných rizik při jejich realizacích bylo rozhodnuto rozpracovat do finální podoby projekt „Veřejná místa přístupu

k internetu v sociálních zařízeních zřizovaných Pardubickým krajem“ (viz obrázek č. 1) a projekt „Veřejná místa přístupu k internetu v Domech dětí a mládeže a v dětských domovech zřizovaných Pardubickým krajem“ (viz obrázek č. 2). Projekty jsou cíleny do čtyřech domovů důchodců, pěti ústavů sociální péče, jednoho rehabilitačního ústavu, šesti dětských domovů, deseti domů dětí a mládeže, celkem tedy 26 organizací rozprostřených po celém území Pardubického kraje .

Obr.č.1: Připojení k internetu v sociálních zařízeních

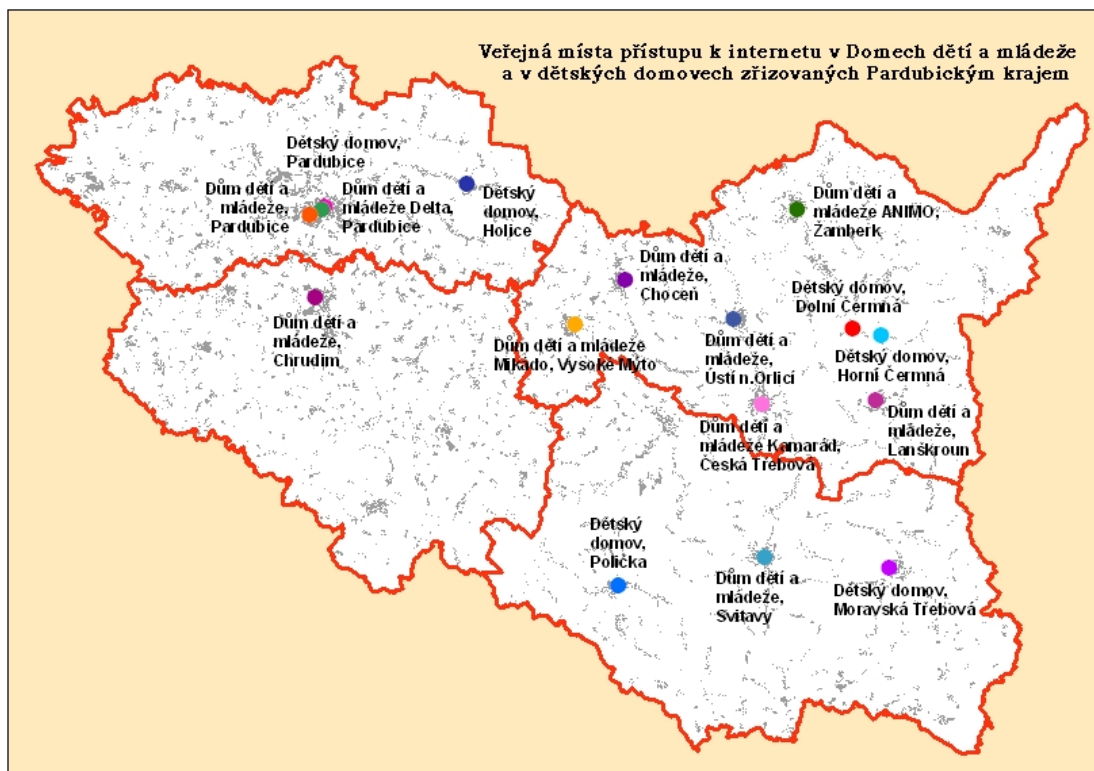
Strategickým cílem projektů byl především rozvoj informačních a komunikačních technologií v Pardubickém kraji. Specifické cíle sledovaly zpřístupnění informačních a komunikačních technologií klientům a zaměstnancům uvedených zařízení, umožnění komunikace klientů s okolím, umožnění dalšího vzdělávání v oblasti IT, zpřístupnění informací z portálů a v neposlední řadě sociální integraci klientů. Hlavními výstupy projektu jsou:

- realizace komunikačních infrastruktur (zařízení a programové vybavení) umožňující implementaci bezpečného řešení,
- realizace strukturovaných kabeláží pro doplnění interního a realizaci externího segmentu (veřejného internetu),
- realizace připojení do internetu s rychlostí minimálně 256 Kbps.

3.1 Harmonogram realizace projektů

Proces čerpání prostředků z programu SROP byl odstartován v 1. června 2004, kdy regionální rady Regionů soudržnosti NUTS II vyhlásily 1. výzvu pro předkládání individuálních regionálních projektů do příslušných opatření. Termín ukončení příjmu žádostí byl stanoven na 30. července 2004, na finalizaci projektů byly tedy pouhé dva měsíce. I přes značnou náročnost přípravy byly projekty v termínu připraveny a následně schváleny k realizaci. Smlouvy o financování projektů mezi Ministerstvem pro místní rozvoj a Pardubickým krajem byly uzavřeny v květnu 2005. V témže měsíci byla zahájena výběrová řízení. I když nedošlo

k administrativním prodlevám, smlouvy na realizaci zakázek s dodavatelskou firmou byly uzavřeny v říjnu 2005.

Obr.č.2: Připojení k internetu v dětských domovech

Po podpisu smlouvy došlo bezprostředně k realizaci projektů tak, aby byly dokončeny v termínu do 31. 3. 2006. Z procesního hlediska musely být oba projekty financovány nejprve z podílu Pardubického kraje, poté z podílu finanční účasti státního rozpočtu a po vyčerpání uvedených podílů teprve mohlo dojít k financování z podílu EU. V průběhu dubna 2006 byly vypracovány závěrečné zprávy projektů, 21. dubna 2006 se uskutečnilo oficiální zahájení projektů na Krajském úřadě Pardubického kraje za účasti vedoucích představitelů Pardubického kraje, zástupců jednotlivých zařízení a medií. Zástupcům zařízení byla předána dokumentace realizace projektu a propagační materiály.

3.2 Financování projektů a technologické řešení

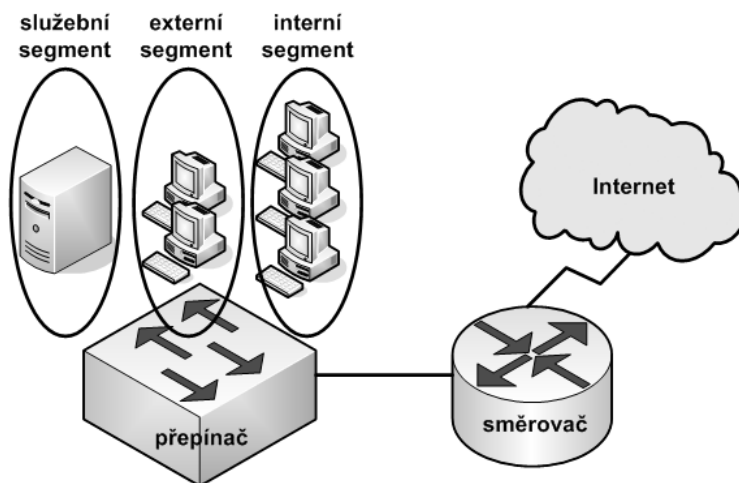
Cena za obě zakázky představuje částku 9.808.738,- Kč s DPH, z toho patnáctiprocentní podíl Pardubického kraje činí 1.471.310,- Kč, desetiprocentní podíl účasti státního rozpočtu 980.873,- Kč a sedmdesáti pěti procentní finanční podíl strukturálních fondů činí částku 7.356.553,- Kč.

Tab.č.1: Přehled čerpání finančních prostředků

Částka	Podíl [%]	USP [Kč]	DDM [Kč]	Celkem [Kč]
Státní rozpočet	10	364 534,18	616 339,67	980 873,85
Pardubický kraj	15	546 801,27	924 509,51	1 471 310,78
EU strukturální fondy	75	2 734 006,35	4 622 547,53	7 356 553,88
Celkem	100	3 645 341,80	6 163 396,70	9 808 738,50

Firmy ve svých nabídkách nabídly řešení na platformách Novell, Linux, Microsoft. Jako nevhodnější řešení byla vybrána nabídka firmy CESA a.s. Pardubice, která nabídla řešení na

platformě Microsoft, servery Dell s operačními systémy MS Small Business server 2003 Premium Edition, osobní počítače Dell s operačními systémy MS WinXP Pro s MS Office. Bezpečnostní řešení nabídla firma CESA a.s. na platformě Symantec Antivirus. Základní schéma komunikační infrastruktury je na obrázku (viz obrázek č. 3).

Obr. č.3: Základní schéma komunikační infrastruktury

3.3 Dotazníkový průzkum

Po zahájení provozu projektů byl v dotčených zařízeních proveden dotazníkový průzkum ve spolupráci s FES Univerzity Pardubice. Smyslem dotazníkového průzkumu bylo zjistit, zda kromě vlastního technologického naplnění nepřinesly projekty určitou společensko-sociální hodnotu pro klienty institucí.

Obr. č.4: Veřejné místo přístupu k internetu - Ústav sociální péče Žampach

Pro vyhodnocení průzkumu je třeba upozornit, že projekty se týkaly klientů, kteří vykazovali spojovací, ale i rozdělovací prvky. Spojujícím; článkem byla určitá sociální úroveň, neboť jak děti tak senioři nejsou výdělečně čini, žijí mimo rodinu v domovech/ústavech apod. Rozdělovací charakteristikou je pak různorodost, která je daná jednak věkovými skupinami

(děti v dětských domovech a senioři v penzionech či domovech důchodců) a jednak různou zdravotní schopností (klienti ústavů sociální péče).

Obr. č.5: Veřejné místo přístupu k internetu - Dům dětí a mládeže Svitavy

Dotazníkový průzkum se konal v době, kdy na jednotlivých institucích měli pouze několikátýdenní zkušenosti s realizovanými projekty. Zároveň je třeba zdůraznit, že projekty měly prioritně technologickou podstatu. Nicméně ze závěrů průzkumu jednoznačně vyplývá, že dopady projektů překročily svůj ryze technický rámec. Pro klienty institucí to jednoznačně znamenalo obohacení jejich života. Možnosti nových technologií nepřivítaly jen děti. U klientů sociálních ústavů (zdravotně handicapovaní) a u seniorů se zájem projevuje sice pomaleji a postupně, ale i mezi nimi jsou nadšené skupiny, které se s chutí seznamují s možnostmi internetu. Klienti zejména navazují přes internet nové kontakty, komunikují s rodinou a přáteli. Zvládnutí technologií posiluje jejich sebevědomí, baví se o tom mezi sebou, je to jejich nové téma, prospělo to skupinovým vztahům. Klienti také spolupracují, vzájemně si radí, sdělují si nové poznatky a zkušenosti. Leckdy nové hodnoty projekty přinesly nejen klientům, ale i zaměstnancům, protože přístup klientů je dokonce vzorem a motivací i pro ně. Je tedy možné shrnout, že i po relativně krátkém čase od realizace projektů lze konstatovat, že projekty kromě své technologické náplně přispěly také k e-Inclusion v Pardubickém kraji.

4 Závěr

I když projekty, které naplňují jak kritérium podpory informační společnosti tak kritérium rovné příležitosti, jsou v provozu krátkou dobu, lze na základě informací z jednotlivých zařízení konstatovat, že zacílení projektů bylo správné. Projekty plní vytýčený strategický i specifické cíle a mají silný sociální podtext. Z uvedených důvodů lze předpokládat, že se podaří bez problémů splnit pětiletou podmínku udržitelnosti projektů.

Literatura:

- [1] Fondy Evropské unie. Evropská regionální politika [online]. URL<<http://www.strukturalni-fondy.cz/>>
- [2] Fondy Evropské unie. Programy 2004-2006 [online]. URL< <http://www.strukturalni-fondy.cz/fondy-eu-2004-2006>>
- [3] Krajský úřad Pardubického kraje [online]. URL< <http://www.pardubickykraj.cz/>>
- [4] Fondy Evropské unie. Společný regionální operační program (SROP) [online]. URL<<http://www.strukturalni-fondy.cz/srop>>
- [5] Šimonová, S. E-Inclusion for Users of Regional Data Sources. In *Transactions on Information Science and Applications*. Malta: WSEAS-Press, 2005. Issue 12, Volume 2, 2005. ISSN 1790-0832, p. 2060-2065.
- [6] Šimonová, S., Komárková, J., Brett, I, V. Approaches of e-Governance – from the Czech Republic Point of View. In *Transactions on Information Science and Applications*. Athens Greece: WSEAS-Press, 2004. Issue 5, Volume 1, 2004. ISSN 1790-0832, s. 1180-1184.
- [7] Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. Národního akčního plánu sociálního začleňování [online]. URL<<http://www.mpsv.cz/>>
- [8] Ministerstvo informatiky ČR. Národního akčního plánu sociálního začleňování [online]. URL<<http://www.mpsv.cz/>>
- [9] Fondy Evropské unie. ESPON [online]. URL< <http://www.strukturalni-fondy.cz/espon>>

Kontaktní adresy:

Ing. Stanislava Šimonová, Ph.D.
Univerzita Pardubice, FES, Ustav systémového inženýrství a informatiky
Studentská 84, 532 10 Pardubice
e-mail: Stanislava.Simonova@upce.cz
tel.: +420466036009

Ing. Martin Halámka
Krajský úřad Pardubického kraje, Oddělení informatiky
Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice
e-mail: Martin.Halamka@pardubickykraj.cz
tel.: +420 466 026 111